LOGOPEDO REKOMENDACIJOS

PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ SKAITYMO IR RAŠYMO SUTRIKIMŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖS

Skaitymo ir rašymo sunkumai dažnai kyla ne staiga. Juos galima užkirsti kelią laiku pastebint rizikos veiksnius ir taikant tinkamas kasdienes veiklas namuose ir mokykloje.

PAGRINDINIAI PREVENCIJOS PRINCIPAI

ANKSTINIS PASTEBĖJIMAS

Stebėkite vaiko kalbos, girdimojo suvokimo, dėmesio ir smulkiosios motorikos raidą nuo ankstyvo amžiaus.

REGULIARUMAS IR NUOSEKLUMAS

Kasdienės, trumpos, bet nuoseklios veiklos yra daug veiksmingesnės už retas ilgas pratybas.

TEIGIAMA APLINKA IR PASKATINIMAS

Kurkite palaikančią aplinką, girkite pastangas, skatinkite pasitikėjimą savimi.

ŽAIDIMAS – GERIAUSIAS MOKYTOJAS

Žaidimai lavina kalbą, dėmesį, atmintį, mąstymą ir padeda mokytis net nepastebint.

SKAITYMAS KARTU KASDIEN

Bendras skaitymas turtina žodyną, ugdo suvokimą ir meilę knygai.

BENDRADARBIAVIMAS

Bendradarbiaukite su mokytoju ir logopedu, stebėkite pažangą ir laiku kreipkitės pagalbos.

FONOLOGINIŲ GEBĖJIMŲ PREVENCIJOS VEIKLOS

- ✓ Klausykitės ir atpažinkite pirmą, paskutinį garsą žodyje.
- ✓ Skaičiuokite skiemenis plodami.
- ✓ Žaiskite garsų žaidimus: „Kas prasideda taip pat?“, „Kuris garsas dingsta?“
- ✓ Kurti rimuotes, dainelės, eilėraščius.
- ✓ Išskirkite garsą žodžio pradžioje, viduryje, pabaigoje.

SKAITYMO SUNKUMŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖS

- ✓ Lavinkite girdimąjį dėmesį ir atmintį.
- ✓ Plėskite žodyną: kalbėkitės, aiškinkite žodžių reikšmes.
- ✓ Skatinkite domėjimąsi knygomis, komiksais, žurnalais.
- ✓ Mokykite atpažinti raides ir jų garsus žaidžiant.
- ✓ Praktikuokite trumpų žodžių ir sakinių skaitymą nuo paprasto prie sudėtingesnio.
- ✓ Naudokite korteles su žodžiais, transponavimų žaidimus (sukeiskite skiemenis, raidžių vietą).

RAŠYMO SUNKUMŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖS

- ✓ Lavinkite smulkiąją motoriką: lipdykite, kirpkite, verpkite, dėliokite mozaikas.
- ✓ Pieškite, spalvinkite, braižykite linijas, taškus, raštus.
- ✓ Mokykite taisyklingai laikyti pieštuką.
- ✓ Praktikuokite raides smėlyje, ant druskos, pirštu ore, kreida lentoje.
- ✓ Rašykite trumpus žodžius, sakinius – be skubėjimo.
- ✓ Skatinkite taisyti klaidas, bet ne kritikuoti.

TEKSTO SUPRATIMO STRATEGIJA: PRIEŠ SKAITANT – SKAITANT – PERSKAIČIUS

PRIEŠ SKAITANT

- ✓ Peržiūrėkite paveikslėlius.
- ✓ Perskaitykite pavadinimą.
- ✓ Pasikalbėkite, apie ką gali būti tekstas.
- ✓ Numatykite, ko tikitės sužinoti.

SKAITANT

- ✓ Skaitykite garsiai arba tyliai.
- ✓ Stebėkite sunkias žodžių vietas.
- ✓ Klauskite: „Ką aš ką tik perskaičiau?“
- Pažymėkite svarbiausią informaciją.

PERSKAIČIUS

- ✓ Atsakykite į klausimus.
- ✓ Papaskokite turinį savo žodžiais.
- ✓ Išskirkite pagrindinę mintį.
- ✓ Sukurkite pabaigą ar kitą pavadinimą.

REKOMENDACIJOS TĖVAMS

- ✓ Kasdien skirkite 15–20 minučių kalbiniam bendravimui ir skaitymui.
- ✓ Domėkitės vaiko diena, kalbėkitės apie patirtis ir jausmus.
- ✓ Ribokite ekranų laiką, siūlykite veiklas, lavinančias kalbą ir mąstymą.
- ✓ Skaitykite kartu įvairias knygas: pasakas, informacinius tekstus, komiksus.
- ✓ Lavinkite vaiko savarankiškumą ir pasitikėjimą savimi.
- ✓ Bendradarbiaukite su mokytoju ir logopedu.

MOKINIO SAVITIKROS ATMINTINĖ

- ✓ Ar skaitau kiekvieną dieną?
- ✓ Ar stengiuosi suprasti, ką skaitau?
- ✓ Ar rašau tvarkingai, taisau klaidas?
- ✓ Ar galiu papasakoti perskaitytą tekstą?
- ✓ Ar prašau pagalbos, kai man sunku?
- ✓ Ar džiaugiuosi kiekvienu savo pasiekimu?

Kiekvienas vaikas gali sėkmingai išmokti skaityti ir rašyti, jei gauna laiku tinkamą pagalbą, skatinimą ir palaikymą!